

Lietuvoje 41 % gyventojų gyvena miestuose

Kovo 5 dieną Lietuvoje vykdytuose vietinių sovietų "rinkimuose", anot oficialaus rinkiminės komisijos pranešimo, turėjo teisę balsuoti 1,826,189 rinkėjai. Tai reiškia, kad tiek Lietuvoje esama 18-kos ir daugiau metų amžiaus žmonių. Anot to paties pranešimo, beveik visi jie ir balsavę, būtent, "selsovietų" (apylinkių tarybų) rinkimuose dalyvavę 99.96%, ir tai yra didžiausias nuostipnis. Miestuose uolumas buvęs truputį mažesnis. Mažiausiai uolūs tebuvo vilniečiai, nes Vilniuje balsavę "tik" 99.79%... (Taigi, viename tik Vilniuje nesiteikė arba išdrįso balsuoti 403 žmonės, kai visos Lietuvos kaimuose tokių nerangių teatsirado tik apie 730).

1959-ais metais panašių rinkimų metu turinčių teisę balsuoti Lietuvoje buvo skaičiuojama 1,785,697. Vadinasi, dabar 18 ir daugiau metų turinčių Lietuvoje yra apie 40,000 daugiau. Tais metais Lietuvoje gyventojų buvo suskaičiuota 2,713 tūkstančių. Taigi, balsuoti teisę turinčiųjų skaičius tada sudarė 65.83% visų gyventojų. (Anksčiau iki 18 metų Lietuvoje buvo maždaug 36%, o 1959 metais buvo vos kiek per 34%).

Jeigu jaunuolių iki 18 metų santykis visoje gyventojų masėje būtų ir šiais metais toks pat, koks buvo 1959 metais, tai išeitų, kad šimtą Lietuvos gyventojų yra 2,774 tūkstančiai, tai

yra, 61-nu tūkstančių daugiau. Metinis prieauglis būtų kiek didesnis, negu 1%, taigi maždaug toks pat, koks būdavo ir nepriklausomybės laikais.

Iš balsuotojų skaičiaus į apylinkių, mažųjų ir didžiųjų miestų bei Vilniaus miestinių rajonų tarybas galima spręsti, kaip dabar Lietuvos gyventojai pasiskirstę į kaimus ir miestus. Būtent, Vilniaus mieste esą (skaičiuojant tūkstančių tikslumu) 170 tūkstančių balsuotojų, vadinasi, turėtų būti apie 262 tūkstančiai gyventojų. Kituose keturiuose didžiuosiuose miestuose ir dviejose didžiosiose vasarvietėse (Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Palangoje ir Druskininkuose) esą 300.5 tūkstančio balsuotojų, taigi turėtų būti apie 457 tūkstančiai gyventojų. Antraeiluose miestuose (jų yra 81) ir miesteliuose (28) balsuotojų esą 277.5 tūkstančių, taigi gyventojų apie 420 tūkstančių. Iš viso, tad, miestuose ir miesteliuose ir šiuo metu gyvena 750 tūkstančių, arba truputį daugiau kaip 41% visų Lietuvos gyventojų. Kaimuose gyvena 1 milijonas ir 76 tūkstančiai, arba ne visai pilni 59%.

Nepriklausomybės laikais miestų ir kaimų gyventojų santykis buvo 23 ir 77 nuosimčiai.

Šis pasikeitimas tačiau nereiškia, kad tai iš Lietuvos kaimų daugiau kaip kas

ketvirtas žmogus būtų persikėlęs į Lietuvos miestus. Lietuvos kaimuose žmonių mažėja, bet jie išvyksta kita (rytų) linkme — kaip tremtiniai, kaip į rekrutus paimti, arba kaip "savanoriai". O Lietuvos miestų gyventojų skaičius auga, tik iš dalies pasipildydamas studijuojančių arba išdirbti pramonės pereinančių jaunimu, bet didesne dalimi miestai pasipildo iš rytų atvykstančiais kolonistais.

SUSAUDĖ TRIS BUVUSIUS POLICININKUS BEI PARTIZANUS

Kovo 11 d. "Tiesoje" kom-propagandinei spaudai tipiškais nuotraukomis aprašinėjama buvusių Seirijose ir Alytuje policijos pareigūnų — Alfonso Nykštaičio, Bernardo Skliuto ir Stasio Petrausko byla. Jie buvo kaltinami organizavę ir vykdę "60,000 Alytaus ir Seirijų gyventojų išsudyimą", vėliau buvę partizanai (nuo 1946 metų iki šiol nepagauti dirbė įvairiose įmonėse). Visi trys sušaudyti. Aprašyme minimi dar trijų asmenų adresai užsieniuose. LNA

ŽUDYNĖS ANGOLOJE

Dešimtys europiečių, jų tarpe moterų ir vaikų, buvo Angoloje išžudyti per sieną įsiveržusių Kongo teroristų. Žudynės įvyko po paskutinio Saugumo Tarybos posėdžio, kuriame buvo atmesta neutralistų rezoliucija, už kurią taip pat balsavo Sovietija ir JAV. Rezoliuciją atmetusios valstybės motyvavo, kad Angoloje nebuvo pagrindo būkštai dėl grėsmės "pasaulinei taikai ir saugumui". Dabar ją jau turima.

Portugalija po posėdžio pareiškė griežtą protestą Washingtonui už kišimąsi į jos "vidaus reikalus". Jungtinių Tautų užkulisuose, Vakarų bloko delegacijų tarpe, reiškiamas didelis pasipiktinimas JAV delegacijos balsavimu, ir pati JAV delegacija jau pripažino, kad Afrikos įvykių kompleksas galės labai pabloginti JAV santykius su Vakarų valstybėmis.

Kovo 17 "N.Y. Times" paskelbė, kad prieš balsavimą valstybės departamente tuo klausimu įvykių nuomonių skilimas, kuris sukludęs pasitarti su sąjungininkais. Naujesniu pranešimu, tokį balsavimą nulėmė prez. Kennedžio ir valst. sekr. Rusko sprendimai.

PASKIRTAS NAUJOMS PAREIGOMA Į INDIJĄ. Dipl. inž. Stepas V. Malėnas, nepriklausomybės laikais Lietuvoje buvęs Petrašiūnų popierio fabriko direktoriumi, o Amerikoje Merrimac Paper Company techniniu direktoriumi, dabar didžiulės popierio ir celiuliozės Parsons & Whitmore firmos paskirtas naujoms pareigoms į Indiją, kur ši firma turi stambų padalinio centrą. Inž. Stepui Malėnui išvykstant, Bostono lietuviai jaučia neabejotiną nuostolį, nes kultūriniame gyvenime jis visiems buvo pažįstamas kaip dinamiška, veikli ir patraukli asmenybė. Atvykęs į JAV, inž. Stepas Malėnas Syracuse universitete išėjo popierio ir celiuliozės technologijos mokslus, 1954 m. juos baigdamas cum laude. Inž. S. Malėno žmona Stasė ir dvi dukterys tuo tarpu lieka gyventi Andover, Mass., kol dukrė Giedrė baigs mokslą kolegijoje. Ne tik artimesnieji draugai, bet ir daugelis Bostono Lietuvių nuoširdžiai linki inž. Malėnui sveikatos, laimės ir pasisekimo tolimoje Indijoje.

PRADĖS OFICIALIAI ALŽIRO TAIKOS DERYBAS

Alžiro sukilėlių provizorinė vyriausybė paskelbė "pradėjusi žingsnius" taikos deryboms, kurios turėtų užbaigti šešerius ir pusę metų tebesitęsiantį karą su Prancūzija.

Derybos, kaip tikima, prasidėsiančios dar prieš šio mėnesio pabaigą, ir vyksiančios Prancūzijos - Šveicarijos pasienyje. Oficialiai dar nepaskelbta, bet spėjama, kad Alžiro sukilėlių delegacijai vadovausiąs provizorinės vyriausybės užsienio reikalų ministras Belkacem Krim.

Derybos, kaip pranašaujama, būsiančios sunkios ir ilgos, galbūt nusitęsiančios ištisus mėnesius.

Alžiro sukilėlių ir Prancūzijos vyriausybės atstovai, kaip dabar aiškėja, jau buvo du kartus neoficialiai susitikę Šveicarijoje — vieną kartą vasario pabaigoje, antrą kartą kovo pradžioje. Preliminariniuose pasitarimuose, kaip atrodo, nepasisekė galutinai susitarti dėl ginklų pailauby, ir ta klišis dar neleidusi pradėti tiesioginius prezidento DeGaulle ir Alžiro sukilėlių provizorinės

vyriausybės galvos Ferhat Abbas susitikimus.

Prancūzai yra siūlę, kad abi pusės pertrauktų kovas, pasilikdamos esamose pozicijose, o alžiriečiai nori, kad prancūzų armija būtų sumažinta ir atitraukta į kareivines, nacionalistų sukilėlius paliekant vienus kalnuose ir dykumose.

Alžiro nacionalistai teigia, kad prancūzų reikalavimų išpildymas praktiškai susilpnintų jų pozicijas ir išjungtų galimybę atnaujinti mūšius, jei derybos išsirtų. Prancūzija teigia, kad sėsdama prie derybų stalo su sukilėlių provizorine vyriausybe, praktiškai ją pripažįsta, ir pastaroji dėlto taip pat turėtų padaryti daugiau nuolaidų. Į oficialias derybas einama, tų pažiūrų nesuderinus.

Kita problema, kuri buvusi paliesta ir neišspręsta slaptoose pasitarimuose, yra Sacharos klausimas. Sacharos dykumą, kurioje prancūzai yra radę naftos

ir mineralinių turtų, Alžiro provizorinė vyriausybė laiko integraline Alžiro dalimi, tuo tarpu Prancūzija tą klausimą siūlo svarstyti atskirai, vėlesnėse derybose. Šiuo klausimu Marokas ir Tunisas, kurie kitais požiūriais rodo kraštutines simpatijas alžiriečiams, yra daugiau linkę pritarti Prancūzijai.

Nerasta taip pat sprendimo ir dėl prancūzų laivyno bazės Mers Kebir (netoli Orano) atelities.

Todėl suprantama, kad Prancūzijos vyriausybė, nors ir pareiškė pasitenkinimą dėl Alžiro sukilėlių noro pradėti oficialias derybas, tuo tarpu vengia platesnių komentarų, liečiančių įvairius taikos derybų klausimus.

Alžiro karas per šešerius su puse metų, kaip Prancūzijos informuoti sluoksniai sako, kasdien kaštavęs šimtus tūkstančių frankų ir pareikalavęs arti 200,000 aukų.

AMERIKA PADĖS ŽŪSTANČIAM LAOSUI

Prezidento Kennedžio administracija, po kelias savaites trukusių tūpčių ir bandymų ieškoti koegzistencijos su komunistais Laose, nutarė grįžti į senąją JAV politikos kursą, atnaujindama karinės ir techninės pagalbos tiekimą provakarietiškai princui Boun Oum vyriausybei.

Sovietai per tą laiką spėjo ginklais sustiprinti prokomunistinius sukilėlius, kurie naujais puolimais pasiekė didelių militarinų laimėjimų, grasindami užgrobti karališkąją krašto sostinę Luang Prabang, kas reiktų milžinišką smūgį Vakarų pres-tižui Azijoje. Paskutinėmis žiniomis, karalius Vatana ruošiasis pasitraukti iš sostinės, kad išvengtų patekimo į komunistų rankas.

Luang Prabang praradimas, kaip stebėtojai pabrėžia, iškeltų sunkų klausimą Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir SEATO

organizacijai: ar dar beliko koks nors kelias totalinei komunistų pergalei Laose sulaukyti, vengiant ginkluotos intervencijos. SEATO susirinks posėdžio Bangkoko už savaitės.

Laose dešiniųjų vyriausybė paskelbė, kad paskutinės derybos su buvusiu premjeru Phouma pasibaigė visiškai nesėkme. Phouma anksčiau buvo sutikęs dalyvauti koalicinėje vyriausybėje ir tuo būdu baigti pilietinį karą, bet po kelių dienų susitarimą sulaužė.

* JAV vyriausybė įsakė savo piliečiams pasitraukti iš Kongo ir prašė JT pagalbos jiems apsaugoti. Oficialiuose pranešimuose neskelbiama, kad to žingsnio griebtasi, gavus kurį laiką nutylėtas žinias apie terorą prokomunistų kontroliuojamoje Kivu provincijoje.

JAV prarado karinę bazę Saudi Arabijoje

Saudi Arabijos vyriausybė pa-informavo Jungtines Valstybes, kad Darano aerodromo sutartis nebūsimi atnaujinta, pasibaigus jos galiai 1962 metais.

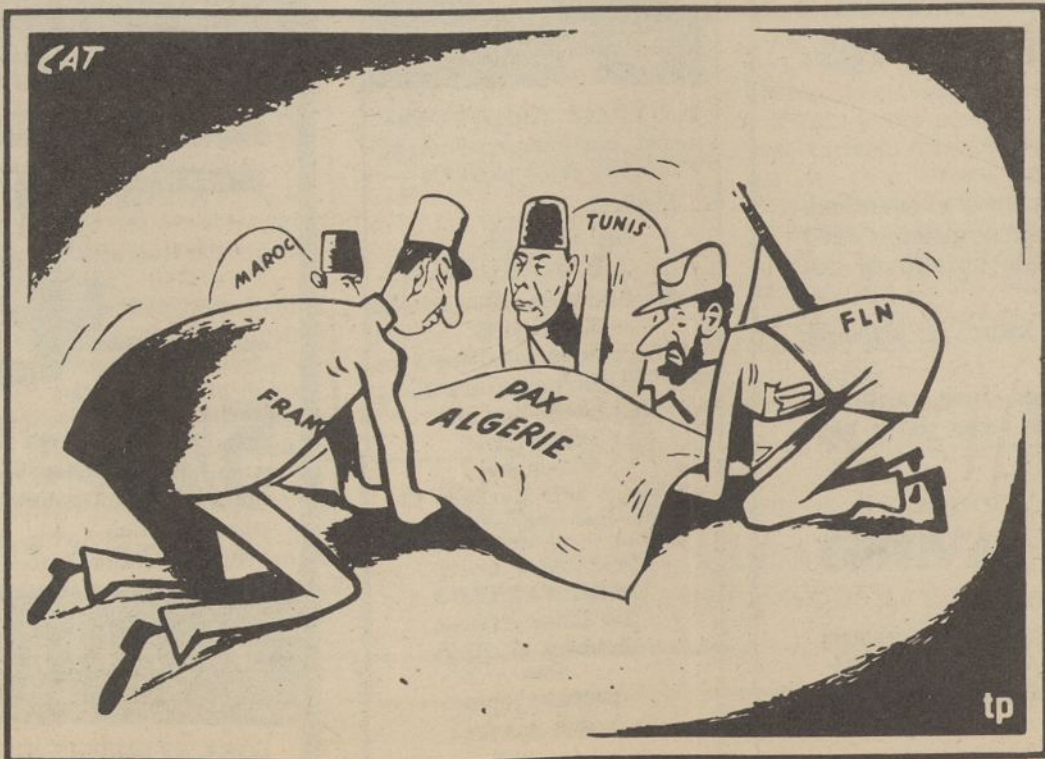

Kitą painiavą sudarė Saudi Arabijos draudimas tarnauti aerodrome Amerikos žydams. Mat, aerodromą taip pat naudojo ir civilinė amerikė susisiekti-mo linija TWA, Amerikoje žydai kėlė triukšmą, kad JAV vyriausybė nusileidžianti arabams, žydus diskriminuodama. Valstybės departamentas po ilgų tūpčiųimų pagaliau praeitą mėnesį paskelbė, kad Saudi Arabija turinti teisę savo krašte daryti, kas jai patinka.

Informuoti sluoksniai sako, kad karalius Saudi liekšs draugiškas Jungtinėms Valstybėms, bet apsisprendęs nutraukti sutartį, vengdamas neramumų.

Pagal tą sutartį JAV karo aviacija Persijos įlankos pakrantėje turėjo karinių oro transportų įrengimus, bet šiuo metu nelaikė ten kovos lėktuvų. Už 1000 mylių nuo Sovietijos sienų nutolusi bazė turėjo strateginę reikšmę ir būtų labai naudinga karo atveju. Tais sumetimais JAV norėjo ją išlaikyti eventualioms karinėms operacijoms, bet karaliaus Saudi vyriausybė pa-informavo Washingtoną, kad ji nesanti pasiruošusi sutartį atnaujinti.

Oficiali sutarties nutraukimo priežastis nepaskelbta, bet neoficialiai sakoma, kad karaliaus Saudi vyriausybė jautė spaudimą iš vidaus ir užsienio arabų, ypač Kairo vyriausybės, kuri nuolat puldavo Saudi Arabiją už leidimą aerodromu naudoti JAV karo aviacijai, nors aerodromas įrengtas JAV lėšomis.

Dvasinis Lenkijos valdytojas, komunistinio diktatoriaus Gomulkos oponentas, yra kardinolas Wyszyński. Abu jie stalinistiniiais laikais buvo persekiojami. Kai po Poznanės sukilimo kardinolui buvo leista grįžti viešumon, jis pareiškė savo tikintiesiems: "Visi žino, kad lenkai moka didvyriškai mirti. Bet dabar aš iš jūsų reikalauju daug sunkesnio dalyko: heroišškai dirbti, kad Lenkija galėtų gyventi." Kitais žodžiais: Lenkijai nereikia tikėjimo kankinių, bet žmonių, kurie net savo principus aukotų Lenkijai apsaugoti nuo liūdnųjų pasėkų. Deja, tas kompromisas atnešė tik trumpalaikę religijos laisvę: neišvengiamas konfliktas su režimu vis aštrėja.

TAIP ATRODO ŠIANDIENINĖ LENKIJA (2)

KĄ REIŠKĖ RAPACKIO PLANAS?

Šiuo metu, pasaulinėje politikoje vykstant didesnio ar mažesnio masto, viešesniems ar slaptesniems tarpvalstybinių santykių persigrupavimams, Lenkija, kuri laikoma reliatyviai laisviausiu Kremliaus satelitu, pradeda įgyti vis daugiau tarptautinės reikšmės: tiek JAV, tiek kai kurios Europos valstybės vyriausybės pradeda ieškoti glaudesnių ryšių su Gomulkos režimu, tikėdamos, kad tuo keliu būsią galima tą kraštą, Poznanės sukilimu laimėjusį šiek tiek laisvės, ateityje dar labiau atpalaiduoti nuo Maskvos priklausomybės.

Vakarių Vokietijos kancleriui Adenaueriui pasiuntus neoficialų žvalgą, Kruppo firmos (gallotini) Bertoldą Betzą, diplomatinį santykių galimybes tirti (lenkai senai nori diplomatinį ryšių su Vak. Vokietija, bet Bonna, jau kelis kartus pradėjusi derybas, paskutiniu momentu atsisraukdavo) - ta proga Lenkijon buvo išleista keletas vokiečių laikraštinių, kurių vieno, Dieter Galsdorf, stebėjimų ištraukas čia pateikiame.

Jau aną kartą esame minėję, kad vadovaujančiuose Lenkijos komunistų partijos sluoksniuose nekyla klausimas dėl priklausomybės Rytų blokui, bet galvojama, kokį vaidmenį tame bloke galėtų Lenkija suvaidinti. Kiekvienam yra žinoma, kad Lenkija yra įsprausa tarp Sovietijos, Čekoslovakijos ir komunistinės Vokietijos. Ta būklė iš vienos pusės suvaržo judėjimo laisvę, bet iš kitos pusės leidžia tai, kas būtų per daug rizikinga kraštams, turintiems betarpines sienas su Vakarais.

Ir taip grupė užsienių reikalų ministerijos politikų

jau 1957 metais pradėjo svarstyti, ką Lenkija galėtų padaryti, kad galėtų parodyti kokį politinio savarankiškumo ženklą — žinoma, nesuserzindama Maskvos. Užsienių reikalų ministerio Rapackio grupė tų svarstymų pasėkoje paruošė pagarsėjusį beatominės zonos Vidurio Europoje planą.

Ko tuo planu buvo siekiama? Užs. reik. ministeris Rapackis aiškino: "Išvengti Europos padalinimo pirmu žingsniu į nusiginklavinimą". Rapackis tą politiką pavadino "aktyvia koegzistencija".

1958 metų sausio pabaigoje Rapackio grupė kieto-

se, septynias dienas trukusiose derybose iškovojo sovietų pritarimą praplėsti planą, įtraukiant į jį kontrolės sistemą. Daugelis lenkų jau tada jautė, kad Chruščiovas savo pritarimą davė tik tikėdamasis, kad Vakarai tą planą atmes. Šiandien įvykiai yra pralenkę tą planą, ir jis jau yra beveik užmirštas.

Bet vis dėlto lenkų komunistų prestižas tuo epizodu padidėjo gyventojų tarpe. Plano lėtas žlugimas vėliau partijos vadovybę privertė ieškoti kitų priemonių tautiniams jausmams patenkinti. Čia daug padėjo kaip tik tuo metu Maskvos pradėta kampanija prieš Vakarų Vokietiją.

"Šioje srityje mums reikia per daug stengtis", pasakė vienas aukštas partijos valdininkas. Ir tikrai, visoje Lenkijoje sutinkama giliai išsiskynusi baimė, tikras nepasitikėjimas Vokietija. Daug padeda istorinė patirtis. Jau ištaisais dešimtmečiais kiekvienam mokyklos vaikui įkalama, kur pasislėpęs "baisusis priešas". Lenkų rašytojai

daugiau už kitus sukūrė istorinių legendų, pradedant baisiųjų kryžiuočių laikais.

Ir ne vien istorija. Bibliotekose, moksliniame institute užsieniečiui atverčiami vokiečių veikalai. "Lenkai ne be pagrindo vokiečius laiko didžiaisiais savo priešais", sakoma neseniai Muenchene išleistoje vokiečių istorijoje. Kitoje, 1922 metais išleistoje knygoje tuometinis vokiečių reichswehro (po I Pas. karo vokiečiams paliktos kariuomenės) vadas, gen von Seeckt pareiškė: "Lenkijos egzistencija yra nepakeliama, nesuderinama su Vokietijos egzistencijos sąlygomis. Ji turi dingti ir dings — nusilpusi iš vidaus arba Rusijos sužlugdyta, mums padedant".

Lygiai taip juk ir atsitiko 1939 metais, kai Hitleris užpuolė Lenkiją. Šeši milijonai lenkų — tiksliau, Lenkijos gyventojų žuvo II Pasauliniame kare. Daugiau negu trečdalis tautos turto buvo sunaikinta. Okupacinis režimas, kurio simboliais lenkams tapo Auschwitzas ir Treblinka, įskiepijo milžinišką neapykantą. Sunku įsivaizduoti, beveik neįtikima, kad šiandien, susitikus su žmonėmis, toji neapykanta jau nebejaučiam.

Taip, šiandien Lenkijoje nepastebima neapykantos Vokietijai, bet užtat ryškus didelis nepasitikėjimas. Lenkai mato, kad tie vokiečiai, kurie pralaimėjo karą morališkai ir militariškai, šiandien atkuto, tapo ūkine jėga, turinčia politinę įtaką ir net militarinę galybę. Ir lenkai nuolat girdi, kad tie patys vokiečiai vis kartuoja pretenzijas į Sileziją, Pomeraniją, Rytrūsius — į sritis, kurias lenkai laiko teisėtu atlyginimu už Hitlerio pradėtame kare patirtus nuostolius, lygiai kaip ir už rusų atimtas rytines sritis.

Septyni milijonai lenkų šiandien gyvena buvusiose Vokietijos srityse. Jie visi ten stipriau ar silpniau įsikūrė, nebesėdi "ant lagaminų", kaip pirmaisiais pokario metais. Daug kas atstatyta. Ne tik sugriauti fabrikai — ir miestai, kaip Danzigas savo istoriniame

stiliuje, arba visiškai sunaikintas Breslavas didžiąja dalimi atstatyti. "Laukiniai Vakarai", kuriuose prieš dešimt metų tebeviešpatavo anarchija, šiandien tapo "vakarinėmis provincijomis". Žmonės visa tautine aistra tvirtinasi tose žemėse.

Tas noras išlikti minėtoje srityse yra vienas iš daugelio punktų, kur komunistai jaučiasi turį vispasišką gyventojų paramą. Kaip tik dėlto jie nepaprastai uoliai vysto "vokiškojo

revizionizmo" temą. "Kiekviena Bonnos ministerio kalba apie tų sričių atsiėmimą yra vanduo komunistiniams malūnams", pastebėjo vienas amerikietis diplomatas Varšuvoje. Nepasitikėjimas vokiečiais vienija tautą ir remia režimą, kuris vis iš naujo ir vis išpūdinčiau įtikinėja, kad Sovietija yra vienintelė garantija Oderio-Neissės sienai.

Net katalikų Bažnyčia šiuose klausimuose yra vieninga su komunistais. (Bus daugiau)

PUIKI DOVANA BET KURIA PROGA!

Neseniai pagaminta, lietuviškai įdainuota
11 SOKIŲ MUZIKOS
Hi-Fi Plokštelė.

Galite gauti Clevelande: "DIRVA", 6907 Superior Ave. ir Detroito pas A. Ambrosienę — 1559 — 25 St., Neringa Gift Shop — 1906 Twenty-Fift St. ir R. Valatka, Boot Broadcasting Co. Plokštelės kaina \$6.00.

Plokštelę išleido ABC Records.

P. Jurgaitis, 7403 South Western Ave., Chicago 36, Illinois

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

dovanos taupytojams

SAUSIO IR VASARIO
MENESIAIS

PADEJUS \$500.00
AR DAUGIAU

KAS DU MĖN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

DARBO VALANDOS:

pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

5 1/4%

mokame už
ilgalaiskus
taupmonas!

JOSEPH F. GRIBAUSKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / BI 2-1397, TO 3-8131

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Centriniai Los Angeles miesto pastatai.

KAS TA KALIFORNIJA?

Saulės išdegtų tyrų ir kalnynų kraštas, aukštai išvystytas žemės ūkis.

K. S. KARPIUS

Iš kalbų susidomėjimo sprendžiant, daugeliui mūsų ateivių Kalifornija dar yra lyg antra Amerika. Tuo tarpu dabar visoje Kalifornijoje užtiksi lietuvių. Los Angeles miesto ribose jau skaičiuojama apie 5,000 lietuvių. Ir jų daugėjimo kitų kolonijų mažėjimo sąskaiton niekas nesulaikys. Jie ten virto energingais agentais, kiekvieną svečią net versta verčia ten apsigyventi.

Kalifornija, vadinama aukso valstija, driekiasi Ramiojo vandenyno pakraščiu virš 700 mylių, nuo Oregono iki Meksikos pietuose, nuo 150 iki 350 mylių pločio. Savo ploto didumu eina po Texas - su 158,693 kv. mylių, ir antra po New Yorko gyventojų skaičium - apie 16 milijonų.

Valstijos sostinė pavadinta Sacramento vardu, o Kalifornija pilna miestų ir kalnų, pavadintų šventųjų vardais. Tai atėjo iš ispaniškos Meksikos, Sacramento miestas, su 191,600 gyventojų,

guli 390 mylių į šiaurvakarius nuo Los Angeles ir 84 mylios į šiaurčius nuo San Francisco.

Dvidešimties mūlų traukiamas vežimas...

Kalifornijos didmiesčiai: Los Angeles savivaldybės ribose skaičiuojama per 2,500,000 gyventojų.

jų. Su priemiesčiais, kurie augdami susilieja su Los Angeles (kai kurie turi virš 100,000 gyventojų), Los Angeles apskrityje gyventojų yra virš 6 milijonų. Garsus Hollywood, 1903 metais pradėjęs mažų miestelių į šiaurės vakarus nuo Los Angeles, 1910 metais buvo įjungtas į didmiestį ir jo gyventojai įeina į bendrą Los Angeles statistiką.

Šiaurvakarių linkui, 410 mylių nuo Los Angeles, guli San Francisco, antras didum Kalifornijos miestas, turįs apie 800,000 gyventojų, o su priemiesčiais virš 2,500,000. Jo kaimyninis Oakland turi 367,500 gyventojų.

1906 m. bal. 18 - 19 d. San Francisco buvo sunaikintas žemės drebėjimo ir dėl to kilusių gaisrų. Žuvo apie 450 žmonių, o nuostoliai siekė per 350 milijonų dolerių. Iš griuvėsių ir pelenų netrukus miestas atsistatė, dabar yra didžiausias uostas vakaruose prekiaujant su Tolimais Rytai. San Jose, apie 50 mylių į pietus nuo San Francisco, turi 204,200 gyventojų.

Pietryčiuose, apie 120 mylių nuo Los Angeles, yra San Diego, su 367,500 gyventojų. Iš San Diego į Meksiką tik apie 20 mylių kelio.

Long Beach, Pacifiko pakraštyje, apie 20 mylių į pietus nuo Los Angeles, su 344,100 gyventojų. Su augančiais priemiesčiais darosi Los Angeles konkurentu, bet netrukus jiedu susilies į vieną.

Kalifornija savo aukštumomis, kalnynais ir slėniais, turi penkis

klimatus, kuriuos gyventojai gali lengvai pasirinkti. Los Angeles yra žemumoje ir siekiančiose virš 5,000 pėdų virš jūros aukštumoje, San Francisco aukštumos siekia iki 1,000 pėdų. San Diego iki 800 pėdų.

Šioje valstijoje yra pati aukščiausia vieta ir pati žemiausia visame JAV krašte. Whitney kalnas iškilęs iki 14,495 pėdų, o Mirties Slėnis - 282 pėdos žemiau jūros lygio. Tos dvi vietovės yra tik 60 mylių viena nuo kitos, apie 200 mylių šiaurvakarin nuo Los Angeles.

Kalifornijos ribose yra per 160 kalnynų virš 10,000 pėdų aukščio. Pacifiko pakraščio kalnynų siena vietomis iškili iki 11,000 pėdų. Yra senų užgesusių vulkanų ir jų subėgusios lavos vietovės. Apie 220 mylių šiaurės nuo San Francisco yra Lassen valstybinis parkas. Tai vietovė, kur dar 1914 - 17 metais veikė ugniakalai. Ta vietovė ir dabar tebėra "gyva". Iš žemės gelmių daugelyje vietų teka karšto vandens srovės.

Whitney kalno kaimynystėje, Sierra kalnynų viršūnėje yra aukščiausias šalyje Tulaino ežeras - 12,865 pėdos virš jūros. Kalifornija turi virš 28,000 ežerų ir apie 25,000 upių bei srovių, kurios pietuose sausos.

Mirties Slėnio šiaurvakarinis kampukas įsikiša į Nevada valstiją. Visas tas slėnis apima per du milijonus akrų žmogaus nesugadintų tyrų. Slėnis yra 140 mylių ilgio ir tarp 4 ir 16 mylių pločio, kurio šonais eina vairaūs aukščio kalnai. Apie 550 kv. mylių to slėnio ploto yra žemiau jūros paviršiaus.

Mirties Slėnis suvalstybtas, padarytas žeminiu kurortu, su įrengtais patogumais turistams apsigyventi ir pavalgyti. Bet ten lankosi turistai ir vasarą, kada

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (59)

NIEKAS NEŽINOJO KAS ĮVYKS RYTOJ

-- Mirtis Rakosiui!

-- Mirtis Gerui!

-- spiegia Kuzino ausyse, ir vis naujos kolonos skuba tiltais į Pestą, kur tūkstančiai priešais radijo stotį laukia studentų, kurie yra viduje ir derasi, jau per ilgai reikalauja, kad šešioliką universitetinės jaunomenės reikalavimų išgirstų visa Ven-

SPORTAS

PAVYKĖ APYGARDINĖS VARŽYBOS

Kovo 11-12 d., Chicagoje įvyko Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos 1961 m. vyrų ir moterų krepšinio ir tinklinio pirmenybės.

Vyrų krepšinyje nugalėtoju nelauktai išėjo Chicago J. S. S. K. Jūra baigmėje įveikė Clevelando žaibą 57:43. Jūra prieš tai pirmame rate įveikė LSK Arą, o pusiau baigmėje praspūdus 43:42 pro ASK Lituaničą pasiekė baigmę. LSK žaibas pirmame rate nukirto Detroito Kovą ir pusiau baigmėje įveikė Chicago LSK Nerį 50:46.

Kovoje dėl 3 vietos Chicago Neris nugalėjo ASK Lituaničą 49:47.

Paguodos ratą laimėjęs LSN Aras susitikio su pralaimėtoju dėl 3 vietos — ASK Lituaničą, rungtis dėl 4 vietos, tačiau jauniesiems Arams nepavyko ir teko nusileisti 64:55, kartu prarandant teisę dalyvauti XI žaidynėse, balandžio 15-16 d. Toronto, tik keturios pirmosios komandos kvalifikuojasi.

Moterų tinklinyje Clevelando žaibo I komanda nesunkiai pasiekė meisterio titulo baigmėje įveikė Chicago Nerį 2:0. 3-čią vietą išspaudė Aras I nugalėdamas LFK Lituaničą 2:1.

Paguodos ratą laimėjo Chicago Neris II, tačiau papildomam peržaidime neįstengė išmušti iš 4-tos vietos LFK Lituaničą (2:1). Tuo būdu Toronto žaidynės pamatys: žaibas I, Neris I, Aras I ir LFK Lituaničą.

Vyrų tinklinij buvo tik 2 komandos, kur Chicago Neris įveikė skystokioje sudėtyje žaidusį Clevelando žaibą 2:0.

Pirmenybės buvo rekordinės dalyvių skaičiumi, artėti 200. Dalyvavo 9 vyrų krepšinio, 9 moterų tinklinio ir 2 vyrų tinklinio komandos.

dienos metu temperatūra pasiekė iki 126 laipsnių.

Tas slėnis tokį pavadinimą gavo aukso suradimo metu. Suradus auksą 1849 metais, iš rytų besiveržią į Kaliforniją aukso ieškotojai norėjo tą slėnį pereiti į aukso kalnynus vakaruose, per karštą ir tvankų smėlyną. Nerasdami vandens, jokios žolės nei medelio, ten ir paliko savo, savo arklių, asilų ir jaučių kaulus, kuriais keliavo. Tik laimintieji, kuriems pavyko tą Saharą perkelti, ją vadino Mirties Slėniu. Tas vardas ir prigijo.

Tačiau ir tas mirtinas slėnis davė žmonijai didelę naudos dalį, kai ten buvo atrasta borakso. Boraksą kasėjai vežė 20 arklių ar mūly įkinkytais dideliais vežimais. Boraksas naudojamas antiseptiku, metalų valymui, muilui, stiklo, plastikos ir kitų medžiagų darymui.

(Bus daugiau)

grija. Kodėl radijo stotį yra apsupusi AVO? Išleiskite studentus! Ką darote su mūsų studentais? Paleiskite mūsų studentus! Paskelbkite šešioliką punktų.

-- Rusai lauk!

-- Mes norime Imres Nagio!

-- Rakos! teisman!

-- Šaukiama visur, Kuzinas ieško Ilonos visur, randa ją ir neranda jos, girdi jos balsą iš parlamento šešėlių sklindančioje giesmėje, senajame vengrų himne. Nutilkite, nutilkite gi, nutilkite! Kalba balkonan išvestas Imre Nagy, Imre Nagy! Kodėl jis nekalba, ko jis laukia, ką jis sako? Namo eiti? Ne, to ne, prašome, ne, prašome, prašome, nei! Kodėl jis nesako to, ką visi nori išgirsti? Kodėl jam nėra mikrofonų? Kodėl jis ne vienas? Palikite Nagį vieną balkone! Kas jį išveda? Kas išveda Imrę Nagį?

Kas, kas, kas? Mes norime Imres Nagio! Kaip skuba mintys, kaip šėlsta jos! Kas sprogsta, kas poška, kas kosi mūsų šūksnių aide? Tolimi šūviai! Kur? Ar girdėjote? Kur? Jie šaud! Kas? AVO! Kur? Prie radijo stoties! Mirtis AVO bernams! Ir šūvių stakato čaižo potvynį, bangas. Pirmieji žuvusieji! Kiek? Mirtis, kas mirė? Beginkliai! Pirmyn, pirmyn, kol dar nesibaigė naktis! Mirtis AVO bernams!

-- Ar matei žuvusius?

-- Nevisus.

-- Ar Ilona žuvo?

-- Kas yra Ilona?

-- Akys tamsios, kaip liūnas.

-- Žuvusioji buvo užmerkusi akis.

-- Plaukai, kaip tamsios rūdys.

-- Žuvusioji buvo šviesiaplaukė.

-- Šviesiaplaukė, sakai, šviesiaplaukė, taigi, šviesiaplaukė.

Mirtis AVO bernams! Pirmyn, pirmyn, kol naktis dar nepasibaigė. Naktis be baimės. Baimė senai išprkaituota begarsiu riksmu naktimis. Kada jie ateis manęs paimti, tavęs paimti, jo paimti, jų paimti? Pro šalį! Visa baimė išprkaituota iš odos lašelių, išpausta iš vidurių, išspaudyta iš gerklų. Užmuškite tą! Ką? Užmuškite dvėseną!

-- Kur ji?

-- Kas?

-- Dvėseną.

-- Žmogau, ten!

-- Ak, taip, žmogau, tai AVO, -- pasakė Kuzinas, išgirdo šūvį iš policijos automobilio ir dar vieną, prisispaudė prie sienos, ieškodamas atramos prieš žmonių srovę, pamatė policijos automobilį apsuptą, apverstą, žiūrėjo nesijaudindamas, kaip AVO žmonės nepasisekė pabėgti. Žmonių srovė pagavo Kuziną. Į radijo stotį! Srovė tvinko, skilo į gatves, nerado jokio pasipriešinimo, pati prarado jėgą, išsilygino ir išsisklaidė, šen ir ten, įsikverbdama per namų duris, ir joks žmogus nežinojo, kas įvyks rytoj. Niekas nebuvo ko nors sakęs, ką nors paliepęs. Trylika pakartųjų revoliucijos generolų ir vienas miręs poetas dūženo tūkstantis aštuonis šimtai keturiasdešimt aštuntųjų kovo taktų tuščiose aikštėse. Gatvėse nebuvo žmonių, ir Kuzino žingsniai aidėjo tarp nakties ir ryto. Kartais jis sumindavo popierius, kartoną: iš būtų išmestieji partijos dievų paveikslai; kartais užlipdavo ant brošiūros ar kojos užkliudydavo knygą; pro langus išmestoji partijos literatūra. Priešais sklido degėsių kvapas. Vienoje skersinėje gatvėje tebežėravo krūvon sumestų knygų likučiai iš rusų knygyno. Sklaidėsi ašarinių dujų tvaikas. Kažkur Kuzinas sumynė stiklų šukes. Krautuvės virtina išbyrėjusi. Netoli Dunojaus praėjo sudegusių automobilio padangų dvokimą, sustojo ant Laisvės tilto, kvėpuodamas šviežiu oru. Taip pat iš Pesto eidamas, berniukų būrys vengė jo, perėidamas kiton tilto pusę. Jie sunkiai už kampų nešė palapinę ar antklodę.

-- Ar turite sužeistą?

-- Ne.

-- Žuvus?

-- Ne.

Kuzimo smalsumas padidėjo. Jis priėjo prie jų. Jie liko nedrąsiai tebestovį. Vyriausias buvo nedaugiau penkiolikos metų,

-- Ką turite ten? Nė vienas neatsakė. -- Aš tikrai galvojau, kad nešate sužeistą!

-- Ne, -- atsakė trylikos metų berniukas, -- bet tu juk, ar ne, tu neatimsi iš mūsų? -- Plėšikavote?

Jie nusijuokė, padėjo ant žemės ir atidengė atklotės kraštus. Tiltu lėmpų šviesoje pasirodė automatiniai šautuvai, šaudmenys, aparatas ir baterija. -- Iš kur tie ginklai?

-- Mūsų kareiviai gi dalino ginklus.

-- Taip - na taip, ką darysite su jais?

-- Pažiūrėsime, dar nežinome.

-- Jūs gi dar nemokate šaudyti.

Jie tik išsišiepė vaikiškais veidais.

-- Taip, na taip, o dėžė, kas gi ji?

-- Radijo aparatas, -- pasakė vyresnysis, -- policijos automobilis jau degė, kai mes išplėšėme; tą kurį anksčiau buvome pasigaminę, AVO išsigabeno iš mūsų namų.

Kuzinas norėjo dar kai ką žinoti, bet staiga jam krito į akis daugybė mirgančių švieselių Budos krante.

-- Kas gi ten dedasi?

-- Jie atėjo melstis.

-- Kas?

-- Moterys ir merginos, jos su žvakėmis eina į Uolų koplyčią.

-- Kodėl būtinai ten?

-- Ar nežinote. Toje koplyčioje Mindszenty pasakė paskutinį pamokslą.

Staiga paklausė berniukas, stovėjęs tilto atramos šešėlyje: -- Kodėl jūs daugiau nebeatinate meškerioti?

-- Ak, tu, -- tarė Kuzinas, -- ar jau turi "Technikos stebuklo" knygą?

-- Taip, aš gavau dvidešimtį forintų už literatūros laikraštį, ir net iš darbininko.

-- Taip, taip, aha, literatūros laikraštis, o tavo dėdė ar papasakojo istoriją. Tu juk buvai sugavęs didelį ešerį.

-- Visą vakarą buvo kalbama vien tik apie literatūros laikraštį; ir dėdė Jonušas kitą rytą išvažiavo į Siofoką.

Siofokas! Platenos ežeras! Kuzinas atsisveikino.

-- Ir nedarykite jokių kvailybių.

-- Ne, kvailybių - tikrai ne. Kuzinas nuskubėjo pirma berniukų. Jis sustojo. Jie prisivijo jį.

-- Ar girdite?

-- Kriokimą?

-- Taip, tai jie; einam, pasiskubėkite.

Berniukai suprato. Tiltas pradėjo drebėti. Ir paskui - su uždarytais dangčiais pro juos prariodė sovietiniai tankai į Pestą.

Srovė dūsavo, Kuzinas bėgo. Žuvų gatvė, užmiršimo gatvė Kuzinas bėgo į Dunojaus krantą staigiai nusileidžiantį uolų masę, Gellerto kalno papėdę, pasukę degančias žvakes, ir kartu su moterimis ir merginomis į žengė į Uolų koplyčią. Jisėjo pro garsias, tylas, nebylias ir kukliojančias maldas suolų eilėse, žvilgsniu tikrinamas veidą po veido. Staiga jis pajuto smaugimą gerklėje. Jis sustojo, kaip be žado. Jis turėjo užmerkti akis. Verkai ar keikti? Kuzinas nežinojo, kas jį smaugė. Jis tikrai nežinojo, ir lauke nežinojo. Taip, tik melskitės, visas Budapestas turi melstis, tik žvakes į rankas paimti, ir degs tik žvakės, o ne namai mieste. Vnimanije! Vnimanije! Ogoni!

Kuzinas sunkuso. Valandėlę nieko. Ar jis apsiriko? Jis žvilgterėjo į laikrodį. Buvo jau penkta valanda. Jis norėjo jau tolyn eiti, kai iš Pesto pusės per Dunojų ataidėjo visiškai aiškus tolimas dundėjimas. Jis bėgo, su tikto sunkvežimius su ginkluotais darbininkais, kurie per tiltus skubėjo į Pestą, praėjo vieną policijos nuovadą seamiestyje, kur policininkai atidavė savo ginklus studentams:

-- Kai jų jums jau nebereikės, atneškite atgal.

Studentai nubėgo į Pestą, jis į Sucso gatvę.

(Bus daugiau)

Kiti rašo:

DIDELIŲ FONDŲ SUMANYMUS BESVARSTANT

Viena iš formų pastoviam, tegu ir ne geležiniam, o tik mediniam ar mūriniam visuomenės fondui sudaryti yra visuomeniniams reikalams skirti namai. Tam tikslui nereikia milijonų, pakanka kelių ar keliolikos dešimčių tūkstančių dolerių.

Vienas iš gražiųjų tokio fondo pavyzdžių, be abejo, yra Lietuvių Namai Londone ir Lietuvių Sodyba (vasarnamis) už kelių dešimčių nuo Londono. Bet vasario 15 dieną "Europos Lietuvis" įdėjo štai kokį pranešimą apie to fondo padėtį:

"Praeitų metų lapkričio mėn. Bendrovė laikinai išvengė didelio pavojaus, pavykus gauti naują 10,000 paskolą ir keliolikai asmenų parėmus Bendrovę, paskolinant trūkstantį 3,500 sv. sumą. Tačiau nereikia pamiršti, kad 10,000 paskola yra užtraukta tik šešioms mėnesiams ir turės būti atmokėta gegužės 27 d. Tai gi teliko tik 3 mėnesiai laiko surasti naujai paskolai.

Paskolos gavimas iš finansinių įstaigų vis dar yra neįmanoma sunkus. Valdybos prašymai ir kvietimai visuomenei atteiti B-vei į pagalbą, suteikiant trumpalaikes paskolas, neranda visuomeninį pritarimo. Nei Sodybos mylėtojai, nei kiti pasiturintieji tautiečiai nerodo noro Bendrovei padėti. Per paskutines dvi savaites nebuvo gauta nė vieno paskolos pasiūlymo. Todėl Valdyba nemato kitos išeities, kaip svarstyti galimybes parduoti Sodybą.

Valdybos kvietimas visuomenei parodyti savo prisirišimą prie Sodybos, gausiai užsisakant vasaros atostogas, taip pat patvirtina faktą, kad didžiulė mūsų visuomenės dalis Sodyba nesidomi. Per paskutines dvi sa-

waites gauta užsakymų atostogoms lenkų - 60, iš lietuvių - 2.

Esant tokioms aplinkybėms, Valdyba nutarė toliau tęsti atostogų užsakymų priėmimą, priimančiam dėmesį Sodybos pardavimo galimybes. Taip pat bus tęsiamos pastangos surasti paskolą.

Paskolos reikalo išsprendimas žymiai palengvėtų, jei atsirastų geros valios tautiečių, kurie suteiktų dar bent 5,000 sv. trumpalaikių paskolų. Likusią sumą būtų lengviau surasti.

Kaip jau buvo skelbta, B-vė paskolas priima 11 mėnesių laikotarpiui ir moka 6 proc. palūkanų. Pasibaigus šiam laikotarpiui, Bendrovė išmokės priklausantis palūkanas ir prašys paskolas pratesti sekančiam 11 mėn. laikotarpiui. Paskolų atmokėjimui ligi 25 sv. bus vykdomi tuoj pat gavus raštišką pareikalavimą; atmokėjimams nuo 25 ligi 50 sv. reikės 2 savaitių įspėjimo, o didesnės kaip 50 sv. paskolos bus atmokamos po 4 savaitių nuo pareikalavimo datos.

Depozito sąskaitos ir jų kontrolė yra B-vės revizorių žinioj. Jos yra garantuojamos visu Bendrovės turtu".

Gal gi D. Britanijos lietuviai dar išgelbės savo bent namus, jei ne romantiškąją sodybą. Bet viena aišku, kad jokių milijoninių fondų organizatorių tenelaukia prisidėjimo iš ten. Kanadoj, Australijoje, o ir Jungtinėse Valstybėse paskirose vietovėse irgi jau yra arba dar manomi kurti toki mediniai - mūriniai "fondai" (Pavyzdžiui, Los Angeles ir New Yorkas). Iš ten tikėtis gausnesio dalyvavimo milijoninių fondų kūrime irgi būtų per daug optimistiška.

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue

Call GL 1-7417

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: Balys
Gaidžiūnas • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

Ir prezidento Kennedy laiškas į propagandos mašiną

Buvo įdomu stebėti, kaip Maskva elgsis su prezidento J. F. Kennedy laišku, į Maskvą nuvežtu JAV ambasadoriaus L. E. Thompson. Ypač, kad po dienos, nors Chruščiovas gerai žinojo, kad ambasadorius jam atvežė laišką, staiga iš Maskvos išvyko į Sibiro rajonus ūkinių nepasiekimų egzekucijoms.

Chruščiovui nelaukiant laiško įteikimo ir iš Maskvos išvykus, Vakarų Europos laikraščiuose pasirodė žinių, kad arba tas laiškas Chruščiovui labai nemalonus ir jo priėmimą nori nudelsti, arba iš to laiško Chruščiovas nori padaryti sau naudingą propagandą.

Dabar, praslinkus kiek laiko, kada tas laiškas Chruščiovui jau įteiktas Novosibirske, pasirodė, kad antrieji teigimai buvo teisingi. Iš to laiško dabar per visą sovietiją Chruščiovui sukama galima naudingesnė propaganda. O ji, už ūkinius nepasiekimus kaltinant ne sistemos klaidingumą, bet atskirus pareigūnus, juos baudžiant kalėjiminėmis bausmėmis, iš vietų metant, kitur perkilnojant, juk reikia parodyti, kad tai atliekanti ranka yra labai galinga ir labai išmintinga. Galinga ir išmintinga ne tik namuose, bet ir užsienyje. Ir net Amerikos prezidento pasiuntiniai jį vaikosi po Sibirą, kad galėtų laišką įteikti ir su juo pasitarti. Taigi drebėkit visi tarnai, nes Maskvos ponas galingas!

Šiuo metu jau atskleidžiamas ir to laiško turinys. Jame tik Laoso reikalai — prašymas, kad sovietai nutrauktų ginklų tiekimą. O jiems nutraukus, ginklai neis ir iš JAV šaltinių. Žodžiu, laiško turinys ne toks jau sproginingai anči, įdomus, kokio buvo galima tikėtis. Ir aišku, kad sovietinė ambasada Washingtone gerai "numanė", kas jame buvo parašyta. Taigi Chruščiovui nesunku buvo apsispręsti ir su jo priėmimu pažaisti, kad JAV prezidento autoritetu savąjį sustiprintų.

Iš to laiško istorijos dabar nemažai šaipomasi pačioje JAV spaudoje. Nemažiau šaipomasi ir JAV draugiškuose kraštuose. Ir gal teisingiausia karikatūrinė mintis buvo toji, kuri aiškino, kad prezidentas Kennedy su savo laišku nuskubėjo į Novosibirską, kad Chruščiovui į arbatos puoduką cukraus įpiltų...

O tuo tarpu, kada į arbatos puoduką buvo pilamas cukrus, Laoso komunistiniai sukilėliai pradėjo vyti vyriausybės kariuomenę. Taigi gal ir čia buvo ryšio, kada jau buvo pasiruošta puolimams, kad laiško neverta Maskvoje priimti, o tegul jį atveža į Sibirą.

Mes jau keliais atvejais esame minėję ir skaitytojai tai patys gerai žino, kad su sovietiniu veržlumu galima tvarkytis tik labai kieta ir realia politika. Sovietai jokiais sentimentais nesivadovauja: ir jokiems susitarimams skrupulų nerodo. Kaip teisingai kartą Stuttgarter Zeitung rašė, kad jie grobia abiem rankom, grobia dieną ir naktį, grobia gėles nešdami ir šypsodamiesi lygiai taip pat gerai, kaip pikta veidą piktai iškraipę ir peilį į krūtinę įrėmę.

Gaila, kad tiek laiko praėjo, tiek praktikos buvo į sovietijosėjimus įsigilinti, o vis dar yra manančių, kad sovietus galima sugraudinti margais laiškėliais. Tik jėga ir dar kartą jėga juos gali suvaldyti.

B. G.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio
Ofiso telef.: MAIN 1-1773
Rezidencija: OL 7-2521

Turėdami reikalų prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

Brazilijos vyriausybė, kaip jau rašėme, atšaukė Lietuvos ir Latvijos pasiuntinių kredencius. Buvusiam iki šiol Brazilijoje Lietuvos įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Meieriui leista, jei norės, pasilikti gyventi Brazilijoje. Pirmasis Lietuvos konsulas buvo atidarytas S. Paule 1929 m. paskiriant konsulu Dr. P. Mačiulį. Nuo 1938 m. šias pareigas eina A. Polištaitis. 1930 - 1934 m. Rio de Janeire generaliniu konsulu ir pasiuntiniu Pietų Amerikai buvo gen. T. Daukantas. Iki šiam laikui Lietuvos pasiuntinio pareigas ėjęs Dr. Frikas Meieris buvo pakeltas į įgal. ministerius 1952 metais. Kaip žinoma, naujojoje Brazilijos sostinėje Lietuvos pasiuntinybei buvo paskirtas sklypas ir buvo padarytas projektas naujųjų pasiuntinybės namų, bet dabar, uždarius pasiuntinybę, nežinoma tų namų statybos ateitis.

PASITYČIOJIMAS IŠ LIETUVOS NELAIMĖS

Naujausioji lietuvių kovos dėl savo krašto laisvės tragedija — Lietuvos pasiuntinybės uždarymas Brazilijoje — kaip ir reikėjo laukti, buvo labai džiaugsmingai sutikta Maskvos garsiakalbių puslapiuose, bet teko nustepti, kokio pasigardžiavimo ji sukėlė ir ALTo sekretoriui Pijui Grigaičiui, rašančiam "apžvalgą" Naujienose.

Savo marksistinės gražbylostės šėdėvre Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius, šalia pasiūlymų apie pasiuntinybės veiklą, net "Pabaltijo pasiuntinybės" įspraudžia tarp kabučių, atseit laiko netikrų, falsifikuotų arba pašaipos objektu.

Jis nusiskundžia, kad jam netekę matyti paaiškinimų, kokiais sumetimais prez. Quadros pasiuntinybės uždarys, ir sako:

"Galimas dalykas, kad Mejerio kredencius

(įgaliojimus) prez. Quadros dė to ir atmetė, kad jie nuo pat pradžios buvo abejotinos vertės, nes juk Lozoraitis neturi jokios galios skirti diplomatus.

Šiaip ar taip, nieko tragiško neatsitiko ir lietuviams nėra prasmės jaudintis..."

Taigi, pagal ALTo faktinį bosą, nieko tragiško neatsitiko, ir jūs, lietuviai, nesijaudinkite, kad Brazilija formaliai pripažino jūsų pavergtos tėvynės inkorporavimą į Sovietiją, nesijaudinkite, kad antrosios pasaulyje didumu lietuvių kolonijos būklė pasunkės. Kodėl? Tik dėlto, kad Pijus Grigaitis jau senai sakė, jog jis, ALTo sekretorius, nepripažįsta mūsų pasiuntinybės įgaliojimų. Kai pačiam Quadrosui jų panaikinimą Maskva nurodė, kaip vieną pirmųjų sąlygų prekybiniam ir diplomatiniam ryšiams užmegsti. Kurios įgalioji-

mai, anot P. Grigaičio, "neturėjo tarptautinės reikšmės". Kai pasaulinės žinių agentūros paskelbė (cituoju AP): "The Brazilian Government has revoked the credentials of Ambassadors of Lithuania and Latvia". Kurių įgaliojimai, anot P. Grigaičio, "neturėjo tarptautinės reikšmės".

Grigaičio dialektika gali aiškinti: "Ką ten, reporteriai pripliaušė. Aš žinau, kad tie kredencialai neturėjo tarptautinės reikšmės". Bet jie turbūt turėjo tarptautinės reikšmės prez. Kennedžio įgaliotiniui Adolph A. Berle, kai jis Pabaltijo pasiuntinybių klausimą iškėlė prezidentui Quadrosui, ir pastarasis atkirto, kad tai esąs Brazilijos reikalas.

Reiškia, kitur jie turėjo tarptautinės reikšmės, bet ALTo sekretoriui — ne. Valia P. Grigaičiui rašyti savo laikraštyje, kas patinka, bet tragedija, kai iš tėvy-

DR. P. GRIGAIČIO KULTŪRA...

Nesenai Naujienose buvo rašyta, kas tvarko kuriuos skyrius. Ir ten buvo aiškiai pasakyta, kad vedamuosius ir apžvalgas rašo Dr. P. Grigaitis - Naujienų vyriausias reedaktorius.

Viena iš paskutiniųjų Dr. P. Grigaičio apžvalgų yra rašyta Dr. B. T. Dirmekui mirus. Ji taip skamba:

"GARSIAKALBIS NUTILO

Kovo 13 d. mirė nuo širdies smūgio Bronius Dirmekis, "Margučio" radio pranešėjas. Jo specialybė buvo terlioti Amerikos Lietuvių Tarybą ir ypač ALT sekretorių. Kas jį dabar bepavaduos?"

Skaitai tokį šėdėvrą ir negali atsistebėti, kad tokų apžvalgų rašytojas yra ir ALT sekretorius. Tikra gėda lietuviams.

B. Virmaitis, III.

Aš manau, kad Madisono ir Halstedo sankryžos piliečiai turėtų paskirti specialią premiją daktarui Pijui Grigaičiui už tokį "kultūringą" nekrologą, kurį jis įdėjo Naujienų "apžvalgoje" kovo 15 dieną.

Ar tai tik ne pats didžiausias "kultūrinis" įvykis dvidešimtajame amžiuje - atsitikęs ne Afrikos džiunglėse, bet laikraštyje krikščioniškosios kultūros mokslinių laipsnių tituluoto asmens, kuris stovi lietuvių išveivų reprezentacinės organizacijos priekyje.

Tamsioji liaudie, siųsk savo šviesiam vadui padėkos telegramas, neužmiršdama pridėti ir doleriukų! ---

K.K., Chicago

nės nelaimės tyčiojasi ALT sekretorius.

Tokių įvykių akivaizdoje kyla klausimas, ar jis per sekantį apsilankymą valstybės departamente, kur, kaip paskutiniai įvykiai rodo šiuo metu viešpatauja anarchija, nepasiūlys visų lietuvių kilmės Amerikos piliečių vardu paneigti ir kitų įgaliojimų pripažinimus. Jis gi senai jų nepripažįsta.

J. K.

VEIKSNIŲ VEIKSMINGUMAS

Kai "Lietuvių Dienos" žymią savo vasario mėnesio puslapį dalį paskyrė keturių mūsų politinių veiksmų vadų pareikškimams (atsakymams į redakcijos patiektus klausimus), "Dirvos" redakcijai parūpo tą dialogų virtinę pratęsti ir paklausti, o ką gi apie visa tai mano dar vienas iš veiksmų, Lietuvos Nepriklausomybės Tarka. LNT pirminko V. Rastenio atsakymas buvo toks:

— "Lietuvių Dienos" paklojo eilę pavyzdžių mūsų veiksmuose dažnai girdimo iškalbingumo. Laimingi, kas tiki, kad iškalbingume glūdi ir veiksmingumas. Esu apie tokius iškalbingumus kiek kitokios nuomonės ir manau, kad nėra reikalo prisidėti prie padidinimo to ir taip jau aukštai pakilusio žodžių potvynio. Ypač, kad potvynis ne vien "vandeniu" liūliuoja. Jo paviršiuį plūduriuoja ir eilė "žibalo šlakų", kurie gresia nuo kritiško žodžio lyg nuo degtuko užsiliepsnoti ginčų ar net ir barnių liepsnomis. Tokioms liepsnomis šiuo tarpu beesant prigesusioms, gal verčiau jų nekursčius. Dėl to, sustoju tik ties vie-

nu iš tų gausių pareikškimų, būtent, ties labiausiai besišaukiančiu atžymėjimu. Tai dr. A. Trimako nuostabus paaiškinimas apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos nepasisekimą veiksmus bent kiek suvienyti.

Pernai PLB CV buvo užsimojusi ryšium su Lietuvos okupacijos 20 metų sukaktim suaukšti konferencija, kurioje dalyvautų visų veiksmų reprezentantai ir viešai pareikštų vieningą savo nusistatymą dėl Lietuvos nepriklausomybės. Metų gale PLB CV pranešė, kad iš to kuklaus užsimojimo neišėjo, nes tik Lietuvos Nepriklausomybės Tarka ir Lietuvių Frontas būvę vieninteliai sutikę be sąlygų tokioj manifestacijoje dalyvauti, o kiti iš karto atsiskyrė ar vėliau atsimetė. Tačiau, pagal dr. A. Trimaką, PLAB CV užsimojimas neįvyks ne dėl ko kito, kaip tik dėl "Talkos ir Fronto" kaltės...

Su tokiu lanksčiu vikrumu tiesai varčioti varžytis nesiryžtam. Tačiau, koks veiksmingas būtų veiksmas, kurs tokio vikrumo turėtų ten, kur jo reikia! —

J.S.AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

LIETUVISKI SCRIAI, JUODA DUONA, AUKŠČIAUSIOS ROŠIES ROKYTI KUMPIAI, DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWainig 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti..... Nurodykit prekę.....

Nurodykit adresą:..... Name.....

No. Street City State

GREETINGS and BEST WISHES GARDNER CARTAGE CO., Inc.

MOVERS AND ERECTORS
OF HEAVY MACHINERY, BOILERS, SAFES
GENERAL TRUCKING
2662 East 69th STREET UT 1-3800

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

**FORSBERG ENAMELING
COMPANY**
5103 LAKESIDE AVE. EX 1-9269

GREETINGS and BEST WISHES To Our Friends and Patrons

JACK KLUM REALTY CO
259 East 156 Street IV 1-2901

GREETINGS and BEST WISHES IN BEHALF

OF YOUR
CITIES SERVICE DEALER

GREETINGS and BEST WISHES

Commercial Industrial

C. SAM DREYER-PAINTERS
Cleveland's Better Painter HE. 1-3750

Brush Spray

Best Wishes to Our Friends and Patrons

ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.
ROTO - ROOTER SERVICE

West Side East Side
12910 Detroit Ave 12824 Superior Ave
AC 6-4500 MU 1-7722

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525
Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Garbingam vyrui užtarnautas pagerbimas Detroite

Mums lengva buvo suruošti pagerbimo banketą Feliksui Motuzui, nes talkino iš dešinės, vidurio ir kairės.

Anksčiau ir dabar neretas paklausa:

- Tai kokiai politinei grupei priklauso Feliksas Motuzas? Taip, Feliksas turi labai tvirtas savo pažiūras.

- Lietuva - lietuvių, mano partija Lietuva.

Feliksui laisva - nepriklausoma Lietuva, tai jo viso gyvenimo idealas. Vienintelis Felikso priešas - komunizmas, sutripęs savo kruvinu batų Lietuvos Nepriklausomybę.

Taurus lietuvis Feliksas peržengė 70-ties metų slenkstį. Suruoštas pagerbimo banketas kovo 11 d. sutraukė virš 150 svečių. Ne vienas senosios kartos lietuvių pasakė, kad dar tokio banketo Detroite nėra buvę...

Dr. Br. Baleniūnas pagrindinėje kalboje, užtrukusioje ilgojai, vistiek išsamiai negalėjo Felikso nuopelnų Lietuvai išsenti. Tai reikėtų ne valandų, bet dienų.

Jaunučiui Feliksui Lietuvos melle žiėbė jo dėdė Motuzas, tapęs kruvinąja caro žandarų aukta. Jau pilnai įsisamoninęs lietuvių bėje jaunuolis atvyko į Ameriką ir iš pirmos dienos įsijungė į lietuviškąją veiklą, iki šiol neatitrukdamas nei vienai dienai. Niekas nematė Felikso pavargusio ar paniurusio. Kad gražiai lietuviški darbai klostės, dideli nuopelnai priklauso ir Felikso mielajai žmonai, kuri visuose darbuose su džiaugsmu lydėjo ir talkino.

Banketo svečiai įteikė Feliksui gražų adresą ir rankų darbo Vyti.

A. Pesys, visad gražiai nutelkęs klausytojus eilėraščių sakymu, šią progą pasakė eilėraščių - Moteris Kalniškės mūšyje, parašytą partizanų poeto Vandenio, 1945 m. Lietuvoje. R. Kaunelytė deklamavo B. Brazdžionio eilėraščių Lietuvai iš tolo. Dainininkė p. Beržanskienė, akompanuojant muzikui A. Mateikai, labai gražiai padainavo tris daineles.

Graži Feliksui staigmena buvo sulaukimas iš Tabor Farm Juozo ir Marijos Bačiūnų. Gražiai visus pasveikinęs, pradėjo atrišinėti ryšulį. Svečiai sužiūro:

- Čia tau, Feliksai su poniu, Vlado Vijeikio Lietuva Mano Tėvų Žemė. Pavartyk, rasi daug gražių paveikslėlių, prisiminsi Lietuvą. Esi jau pensijoje, tai va Lietuvos kapitalų knyga. Žiūrėk, gerai išstudijuok, turi dabar laiko per 70-tį pervirtę. Pats laikas pradėti "taupyti". Na, o dukrai Mirgai su josios gimine, mano gero draugo St. Zobarsko Selected Lithuanian short stories, Na, dar pažiūrėk mano leidinį, kada keliau po Europą. Pavažinėk ir pats...

Bačiūno linksmi linkėjimai Feliksui ir dovanos labai pagyveno, praturtino ir dar labiau pakėlė ir taip jau buvusią gerą nuotaiką.

Feliksą Motuzą sveikino: J. Daugėla - Valstiečių liaudininkų centro valdybos vardu, generolas J. Černius, Detroito Lietuvių Bendruomenės pirm. inž. C. Staniulis ir įteikė dovaną, Organizacijų Centro pirm. Dr. K. Karvelis, ALTo vardu E. Pau-rozientė, M. Sims, skautininkė K. Kodatienė, Sandaros vardu P. Januška, tautininkų vardu inž. J. Gaižutis, Dariaus - Girėno klubo vardu J. Atkočaitis, D.K. Birutės Draugijos vardu V. Černienė, Detroito Skautų Tunto vardu tutininkas V. Pauža, Radijo klubo vardu St. Garliauskas, rezistentų vardu V. Ožūnas, vilniečių K. Veikutis, L.A.S. vardu A. Žiedas, S.L.A. 352-os kuopos vardu A. Bareišis, Detroito Lietuvių Kultūros Klubo vardu M. Bukauskienė, A.L.R.K. Susivienijimo vardu V. Mingėla, Dramos Sambūrio Alka vardu J. Pusdešris, Detroito Dramos Mėgėjų vardu St. Iljesevičius, Detroito Šaulių vardu St. Malinauskas ir įteikė Feliksui adresą ir šaulių garbės ženklą.

Labai gražus, jautrus ir jaudinantis sveikinimas Savanorių - Kūrėjų Centro Valdybos, kuri perdavė savanoris kūrėjas kap. J. Mitkus. Sukaktuvininkas Feliksas Motuzas priimtas į Savanorių - Kūrėjų Sąjungą, kaip

narys - rėmėjas. Gražų sveikinimą, gražią lietuvių kalbą, pasakė Grose Point, Mich. teisėjas J. Uvick.

Sunku būtų beįsivardinti visus sveikinimus telegramomis ir laiškais. Jų tarpe buvo iš Chicagos Lietuvos Konsulo P. Daužvardžio.

Pagerbime šį kartą dalyvavo ir senosios kartos lietuvių. Banketą ruošiant daug darbo ir pastangų įdėjo komiteto pirm. A. Norus ir to komiteto nariai, Programą pravedė rašytojas V. Alantas. Ypatinga padėka priklauso ūkio štabui, taip skaniai paruošus užkandžius. Gėlininkė p. Dambrauskienė labai skoningai papuošė stalus.

Sukaktuvininkas Feliksas Motuzas, savo žodyje nuoširdžiai visiems padėkojęs užbaigė Dr. Vinco Kudirkos eilėraščių: - Jei ištikus audrai verstų stulpą vieną...

Geros sveikatos mielas Feliksai!.

V.T.

Nauji chorai jungiasi į Dainų Šventę

Chicagos lietuviai jau gyvena artėjančios Dainų Šventės nuotakomis. Visuomenė jau teiraujasi bielių, kurie greitu laiku bus platinami visose Amerikos lietuvių kolonijose. Dainų Šventės komiteto vicepirmininkas ir išdininkas Teodoras Blinstrubas informuoja, kad pradeda plaukti aukos Dainų šventės reikalams. Nedidelė Columbus, Ohio, Lietuvių Bendruomenės apylinkė pirmoji atsiliepė su 45 dol. au-ka. Gražus pavyzdys kitoms apylinkėms.

Džiugiu reiškinu laikytinas ir chorų gausėjimas. Paskutiniuoju laikui Dainų šventėje dalyvauti dar įsiregistravo muz. Aleksio vad. Waterbury lietuvių parapijos choras ir L. Kulio vad. Chicagos West Side lietuvių parapijinis choras. Džiugiai išskirtinas J. Kardelio pasireiškimas. J. Kardelis, muzikos kritikas, lietuviškos dainos mylėtojas ir "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius ryžosi Montrealyje suorganizuoti chorą specialiai Dainų šventės reikalams. J. Kardelis ne tik ryžosi chorą suorganizuoti, bet sutiko ir Dainų šventės repertuarą išmokyti, kad Montrealio lietuvių choras Dainų šventėje dalyvautų. J. Kardelio pastangos lietuviškos dainos garbei ir kultūrai įsidėmėtinas pavyzdys.

Dainų šventės atženklinimui išleidžiamas specialus leidinys. Redaktoriais pakviesti St. Daunys ir muz. J. Zdanius. Dainų šventės komitetas ir leidinio redakcija paprašė visus Dainų šventėje dalyvaujančius chorų ligi 1961 gegužės 1 d. atsiųsti leidiniui reikalingas žinias: chorų įsisteigimų datas, veiklos aprašymus, buvusių ir esamų choro dirigentų ir pirmininkų pavardes, vardinis chorų dalyvių sąrašus, taip pat pridėti dabartinių chorų dirigentų ir viso choro foto nuotraukas.

Medžiagą ir nuotraukas siųsti: St. Daunys, 2801 W. 38 St., Chicago 32, Illinois. Muz. Vl. Jakubėnas leidinyje apžvelgs buvusias dainų šventes Lietuvoje. St. Dns.

"MAINAI" - SOVIETŲ NAUDAI

* JAV vyriausybė atšaukė prieš 14 metų įvestus varžymus iš komunistinio bloko į šį kraštą siunčiamai propagandinei medžiagai. Draudimai veikiant, per metus būdavo sulaukiama apie 15 mil. egzempliorių laikraščių, žurnalų ir panašios medžiagos.

* Maskvoje pasirašyta dar viena "kultūrinio apsikeitimo" sutartis tarp JAV ir Sovietijos. Ši sutartis, įsigaliosanti nuo ateinančio rugsėjo, numato apsikeitimą humanitarinių ir socialinių mokslų specialistais. Tai sritys, kuriose sovietų propagandai gali stipriausiai pasireikšti ir yra geriausiai paruošta.

Živilės draugovės skautės A. Stuogytė ir A. Gelažytė su "penklomis skautytėmis" Kaziuko mugėje.

J. Carlos nuotrauka

Parengimų kalendorius

• J. Blaškevičiaus krautuvėje — 842 E. 185 St., galima gauti lietuviškų Velykinių atviručių, pirkti įvairių prekių, kaip rūbų, baltinių ir kita. Užeikite į krautuvę ir būsite patenkinti.

• Norintieji prieš Velykas gauti paršiukų, prašomi užsisakyti pas p. Šukį (Lietuvių klube). Vieno paršiuko kaina tarp 12-13 dol. Paršiukus iš Lietuvių Klubu bus galima atsiimti Did. Ketvirtadienį — kovo 29 d., po pietų.

Malvina Neura (37)

Išnuomojamas butas
Iš 4 ar 5 kambarių, su baldais. 1388 E. 66 St. Telefonas: HE 1-7763. Mėnesiui \$50.00. (33)

VISAIS APDRAUDOS

REIKALAI,
kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

BALANDŽIO 8 D., Lietuvių salėje, Vysk. M. Valančiaus li-tuanistinės mokyklos vakaras

BALANDŽIO 9 D. (Atvelikyje) D. L. K. Birutės D-ja ruošia arbatėlę.

BALANDŽIO 15 D. Naujosios parapijos bažnytinio choro koncertas naujoje svetainėje.

BALANDŽIO 22 D. Korp! Neo Lithuania literatūrinis vakaras Lietuvių salėje.

BALANDŽIO 29 D., Slovenian Auditorium, Dirvos rengiamas jaunųjų talentų konkursas.

GEGUŽIO 6 D. Organizacinio Komiteto šv. Jurgio parapijos salei paremti rengiamas banketas.

GEGUŽIO 7 D. Neringos Skaučių Tuntas švenčia Motinos dieną.

GEGUŽES 21 D., Aldonos Stern-pužienės rečitalis Severance Chamber Hall.

LIEPOS 15 D. TĖVYNES GARSŲ radio vakaras Lake Shore Country Club.

RUGPIŪČIO 6 D. SLA 14 Kuopos vasaros pobūvis gamtoje.

RUGSĖJO 9 D., DLK Birutės Draugijos rengiamas tautos šventės minėjimas.

RUGSĖJO 23 D., Slovenian Auditorium, Dirvos 46 metų koncertas - balius.

LAPKRIČIO 4 D. SLA 14 Kuopos gyvavimo 60 metų sukaktuvių minėjimas.

EAST CLEVELAND - 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

SAVE BY MAIL
POSTAGE PAID BOTH WAYS

IN TOWN OFFICE - 6712 SUPERIOR AT E. 68 ST.

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str. Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas P r a n o G r i g o n i o priežiūra.

Jei jūsų mašiną reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

KAS IR KUR?

• A. a. Dr. B. T. Dirmeikio laidotuvės Chicagoje, įvykusios kovo 17 d., buvo labai iškilmingos. Bažnyčioje dalyvavo apie 1000 žmonių, o kapinėse apie 400. Koplyčioje atsisveikino Neo Lithuania ir Tautinio Akademino Sambūrio vardu adv. J. Našliūnas, o Margočio vardu adv. A. Lapinskas. Pamaldas laikė prel. Paškauskas. Laidotuvėms labai rūpestingai rūpinosi p. Philips.

• Maironio vardo šeštadieninė lituanistikos mokykla Brooklyne, N. Y. šį pavasarį išleidžia naują abiturientų laidą. Negausi tai bus laida; vos aštuoni abiturientai. Šiaip mokinių skaičius mokykloje yra padidėjęs.

• Chicagos Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla leidžia savo mėnesinį laikraštėlį "Tėvynės Atgarsiai". Laikraštėlio leidimą finansuoja Tėvų Komitetas. Dabar laikraštėlio vyr. redaktorium yra Marija Mažeikaitė — 8 kl., o padėjėju Mykolas Druga — 6 kl.

• Rež. Vyt. Valiukas New Yorko lietuviams stato K. Ostrausko dramą "Kanaarelė", kuri bus vaidinama gegužės 6 d. Be paties režisieriaus, dar vaidina buv. Kau-no dramų teatro akt. K. Vasiliauskas, L. Karmazinas, L. Vasiliauskaitė ir kiti. Dekoracijas rengia dail. R. Viesulas.

• Švedijos lietuvių bendruomenės valdybą sudaro: J. Pajaujis, E. Budrys ir T. Būgienė.

• I. Andrašūnas iš Evanston, Ill., R. Kisieliūsis iš Brooklyn, N. Y. ir J. Davalgas iš So. Boston, Mass. laimėjo burtų keliu po knygų biblioteką iš Gabijos leidyklos, kuri buvo paskelbusi metinį knygų išpardavimą. Šie asmenys ne tik įsigijo žymiai papigintomis kainomis knygų, bet ir praturtino savo knygų lentynas dabar laimėtomis bibliotekomis.

• Dr. A. Didžiulienė iš Trenton, New Jersey, balandžio 8 d. išplauks iš New Yorko uosto į Bermudų salas savaitę atostogų.

• J. Preibys, iš Detroit, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

J. BATAIČIO PAMINKLUI RENKA AUKAS

Korp. Neo-Lithuania filisterių, Juozo Bataičio kolegų ir draugų bei organizacijų veikėjų prašome imtis iniciatyvos, sudarant komitetus ar rinkti aukas pavieniai ir nevēliau kaip š. m. gegužės mėn. 1 d. persiųsti jas a. a. Juozo Bataičio paminklui pastatyti Komitetui New Yorke:

Vytautas Abraitis, dipl. teis. Korp. Neo-Lithuania filisteris, 97-08, 110 St., Richmond Hill, N. Y.

Pranas Narvydas, Taut S-gos 1-jo skyr. pirmininkas, 542 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Antanas Senikas, dipl. teis. Korp. Neo-Lithuania filisteris, 24 North Rd., Great Neck, L. I., N. Y.

Jurgis Sirusas, Korp. Jau-noji Lietuva filisteris, ALT S-gos 11 skyr. pirm., 86-17, 76 St., Woodhaven, N. Y.

Petras Ulėnas, Korp. Neo Lithuania filisteris, 32 Euclid Ave., Brooklyn, N. Y.

CHICAGO

Naujai persitvarkęs Lietuvos Nepriklausomybės S-gos Komitetas Chicagoje pasiskirstė pareigomis:

Pirmininkas — K. Kasakaitis (LTS), vicepirmininkas — A. J. Kaulėnas (LAS), sekretorius — V. Paulionis (LRS), išdininkas — J. Budrikis (LRS).

Lietuvos Nepriklausomybės Fondui aukas prašome siųsti:

Pirmininkui Kaziu Kasaikčiui, 4719 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Illinois, arba išdininkui Jonui Budrikui, 3613 So. Union Ave., Chicago 9, Illinois.

Šį mėnesį LNFondui au-kojo: S. Virpša — \$10.00, K. Ramanauskas — \$10.00, J. Šlajus — \$10.00, M. Šimkus — \$5.00, A. Kašuba — \$5.00, P. Janulaitis — \$5.00, Z. Andrašūnas — \$5.00, T. Blinstrubas — \$5.00, A. Vaitkus — \$5.00, J. Jakubonis — \$5.00, V. Binkis — \$3.00 ir K. J. Avizionis — \$3.00.

Lietuvos Nepriklausomybės S-gos Komitetas Chicagoje pasiskirstė pareigomis:

Pirmininkas — K. Kasakaitis (LTS), vicepirmininkas — A. J. Kaulėnas (LAS), sekretorius — V. Paulionis (LRS), išdininkas — J. Budrikis (LRS).

Lietuvos Nepriklausomybės Fondui aukas prašome siųsti:

Pirmininkui Kaziu Kasaikčiui, 4719 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Illinois, arba išdininkui Jonui Budrikui, 3613 So. Union Ave., Chicago 9, Illinois.

Šį mėnesį LNFondui au-kojo: S. Virpša — \$10.00, K. Ramanauskas — \$10.00, J. Šlajus — \$10.00, M. Šimkus — \$5.00, A. Kašuba — \$5.00, P. Janulaitis — \$5.00, Z. Andrašūnas — \$5.00, T. Blinstrubas — \$5.00, A. Vaitkus — \$5.00, J. Jakubonis — \$5.00, V. Binkis — \$3.00 ir K. J. Avizionis — \$3.00.

Lietuvos Nepriklausomybės S-gos Komitetas Chicagoje pasiskirstė pareigomis:

Pirmininkas — K. Kasakaitis (LTS), vicepirmininkas — A. J. Kaulėnas (LAS), sekretorius — V. Paulionis (LRS), išdininkas — J. Budrikis (LRS).

Lietuvos Nepriklausomybės Fondui aukas prašome siųsti:

Pirmininkui Kaziu Kasaikčiui, 4719 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Illinois, arba išdininkui Jonui Budrikui, 3613 So. Union Ave., Chicago 9, Illinois.

Velionis Dr. B. Dirmeikis chiechiečiams buvo gerai pažįstamas, kaip Margočio radijo politinių įvykių komentatorius. Nuotraukoje velionis radijo stoty prie mikrofono su rašytoju Fabijonu Neveravičiumi (dešinėje), šiam lankantis Chicagoje.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ DALININKŲ SUSIRINKIMAS

Toronto Lietuvių Namų metinis dalininkų susirinkimas įvyko kovo 12 d. savo se patalpose. Valdybos pirmininkas St. Banelis pradėdamas susirinkimą paprašė narius pagerbti mirusį veiklų ir energingą narį, ėjusį įvairias atsakingas pareigas — Povilą Budreiką. Pirmininkaujanti pasiūlius jo atminimas buvo paženklin-tas rimties ir susikaupimo minute.

Valdybos patiekta darbo-tvarkė, po trumpų diskusijų, buvo priimta be pakeitimų.

Praeitą susirinkimo protokolą perskaitė V. Petraitis. Eilę metų užsietes naujų įstatų priėmimas ėjo darbotvarkėje vyraujančiu punktu. Matomai, valdyba norėjo, kad šis, gana opus reikalas, nebūtų atidėliojamas. Naujai paruošti įsta-

tai V. Bačėno buvo referuojami, papunkčiui apsvarstomi ir priimami. Nariai gyvai reikšėsi diskusijose, nes tų 48 punktų apsvarstymas užtruko apie dvisu puse valandos.

Pirmininkas St. Banelis savo pranešime išryškino kai kurias būdingas veiklos kryptis, kuriomis vystėsi LN gyvenimas. Buvo dedamos pastangos surasti geresnius, erdvesnius ir visapusiškai labiau pritaikintus mūsų kultūrinei bei visuomeninei veiklai namus. Nors ir turėta keletas pasiūlymų, bet nei vienas tų pasiūlymų nebuvo priimtinas dėl įvairių turimų trū-

DETROIT

Atvelykio laiku, balandžio 8-9 d., Liet. Stud. S-gos Detroito skyrius ruošia studijų dienas Detroit. Visi Amerikos ir Kanados lietuviai studentai yra kviečiami, kadangi tik bendru solidarumu ir gausiu dalyvavimu pasieksime studijų dienų pasisekimą ir, tuo pačiu, užtikrinsime lietuviškosios studentijos tolimesnę veiklą.

Studijų dienų programą ir kitos smulkesnes informacijos bus paskelbta vėliau.

WORCESTER

Neringos Vietininkijos skautės ruošiasi savo tradicinei Kaziuko mugei darydamos įvairius rankdarbius ir pindamos krepšelius, bei siūdomos lietuviškas vėliavėles.

Mugė įvyks 26 d. nuo 8 val. ryto iki 3 val. po pietų šv. Kazimiero parapijos salėje. Be įvairių rankdarbių, kurių galėsime įsigyti, bus kavos, lietuviškų pyragų, ausiukių, medauninkų ir kitų skanėstų, kuriuos žada pakepti skaučių mamytės.

Tad maloniai kviečiame visus Worcesterio lietuvius mugę aplankyti ir tuo pačiu paremti skautes.

Kas Dirvos neskaito — daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

BOSTON

BALFo valdyba, neseniai įvykusiam susirinkime išrinkta, pasiskirstė pareigomis: A. Andriulionis — pirmininkas, S. Jakutis, V. Stelmokas, A. Vilėniškis, A. Bričkus, P. Račkauskas ir P. Jančiauskas — nariai. Kontrolės komisija: A. Keturakis, E. Cibas ir J. Sonda. Direktorai yra: Ona Vilėniškienė, J. Vencukas, S. Jurgelėvičius, A. Baika, O. Andriulionienė, J. Lapšienė, K. Namausienė.

Balfas renks birželio įvykių minėjimą ir tuo pradės plataus masto vajų.

Dr. J. Šliūpo 100 metų gimimo minėjimą rengė Sandaros 7 kuopa, kuriai pirmininkauja B. Bajerčius. Minėjimas įvyko kovo 19 d., 5 val. vak., Sandaros salėje.

Laisvės Varpo sprendėjų metinis susirinkimas įvyks kovo 26 d., Tautinės Sąjungos namuose, 12 val. Po susirinkimo vakarienė-arbatėlė.

Laisvės Varpas metinį banketą rengia balandžio 16 d., Liet. Pil. Dr-jos salėje.

Dr. E. Jansonas savo vilą Audronę, Cop Code, Mass., jau pradeda rengti sezono atidarymui. Šiais metais numatoma svečiams įvesti daugiau patogumų. Taip pat bus įrengiamą ir daugiau kambarių. Įvestos daugiau sporto įrengimų, linksma-kariai su programa. Patobulinta virtuvė Jau ir dabar galima informaciją gauti šiuo adresu: 89 Ida Rd., Dorchester 22, Mass., telef. AV 5-8999.

Česlovas Mickūnas, kontraktorius, nupirko buv. Dr. D. Pilkos žemę — sodus Dorchesteryje ir šią vasarą numato statyti eilę vienos šeimos namų. Lietuviai, kurie interesuojasi vienos šeimos namais, gali tiesiai tartis su kontraktorium.

Liet. Neprikl. Fondui au-kojo: Po \$5.00 — M. Kavaliauskas, A. Dubauskas ir Dr. E. Jansonas. Po \$3.00 — Jurgėla. Po \$2.00 — S. Grabliauskas ir Č. Milkūnas.

Dr. V. Čepo 50 metų su-kakčiai atžymėti Bostone rengiamas pagerbimo pobūvis. Į rengimo komitetą įeina teisininkų, skautų ir neo-lithuanų atstovai.

ARTEJA VELYKŲ ŠVENTĖS...

Tai gražiausio metų laiko įdomiausios šventės. Ir jose malonu savo artimuosius aplankyti, pavasariu ir Velykoms pasidžiaugti. O taip pat ir jų prisiminimui bei draugiškumui sustiprinti prasmingą dovaną įteikti.

Geriausia dovana — gera lietuviška knyga, gražiai išleista ir skoningai į kietus viršelius įrišta. Tokia yra rašytojo R. Spalio ALMA MATER. Išleista Vilties, 434 psl., su persiuntimo išlaidomis kaštuojanti \$5.00.

ALMA MATER dovanodami padarysit didelį džiaugsmą. O ypač, jei ją pasiūsit savo artimiesiems į Vokietiją ar kitus kraštus, kur lietuviškų knygų maža ir jas nusipirkti dėl mažų uždarbių sunku.

Tai gi, Velykos čia pat, o ALMA MATER yra geriausia šventinė dovana.

DIRVA
6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

ALTS S-gos Bostono skyriaus pirmininkas A. Matjoška kalbasi su besilankančiu Bostone aktoriumi Stasiu Pilka.